

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae In quibus exhibentur quaedam
Observationes circa aliquot ex LXV. Articulis A
Sanctissimo Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Sexta. Semper vivendum est ex Fide, imò etiam ex Spe &
Charitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40484

CONCLUSIO SEXTA.

Semper vivendum est ex Fide, imò etiam ex Spe & Charitate.

Propositio 16. *Fides non censetur cadere sub præceptum speciale & secundum se. & 17. Satis est actum fidei semel in vita el cere. Item 65. Sufficit Mystrium SS. Trinitatis & Incarnationis semel credidisse, redolent indolem Propositionum 5. 6. & 7. de Deo amando, vel potius non amando. Uti harum occasione in prioribus nostris Thesisibus de 65 Propositionibus ostendimus semper ex Charitate, sive ex dilectione Dei vivendum esse; ita occasione illarum, utpote agentium de fide, ostendemus vivendum esse semper ex fide; & subindè ob materiæ connexionem, quòd ex tribus virtutibus Theologicis, Fide, Spe & Charitate semper sit vivendum. Apostolus Paulus tertio, nimirum in Epist. ad Rom. ad Gal. & ad Hebræos post Prophetam Habacuc pronuntiat indefinitè & doctrinaliter, adeoque universaliter: *Iustus ex fide vivit*, ut sensus sit: quilibet iustus, dum justè vivit, ex fide vivit. Ex quo confectarium est quòd sicut semper est vivendum justè, ita semper vivendum sit ex fide. Perperam hæc intelliges de fide habituali otiosâ: nam sicut illa nihil agit, ita ex illâ nemo agitur; nec proindè ex illa vivit. Eandem conclusionem, quod nimirum ex fide semper vivendum sit, probant hæc & similes Scripturæ S. sententiæ: *oportet semper orare & non desicere. Luc. 18. Sine intermissione orate. 1. ad Theffalon. 5. &c.* Etenim ut oremus quemadmodum oportet, varia credenda sunt, & imprimis ipsa vita æterna, in ordine ad quam omnia petenda sunt; secundò credendum est Deum promississe quòd qui petit accipit, qui quærit invenit, & pulsanti aperietur; tertio credendum quòd justitia quam primùm quærere, & propter quam cætera desiderare debemus, detur à Deo; nam teste Apostolo ad Rom. 10. *ignorantes justitiam Dei & suam quærentes statuere justitiæ Dei non sunt subiecti*: quartò credendum quòd sit *unus Mediator Dei & hominum homo CHRISTUS JESUS*; nam in ejus nomine, ut ipse iussit, & prout Ecclesia in orationibus, quas Collectas vocant, facere solet, petenda sunt quæ in oratione rectè petuntur: Ergo sicut semper orandum, ita semper credendum est. Facile quoque esset ex eodem antecedente inferre, quòd sicut semper credendum, ita semper sperandum & semper amandum sit. Quis enim petit bona æterna, nisi illa speret consequi? Deindè quis rectè bona aliqua petit, nisi petat ex amore illius, cui hæc & in æternum vivere debet? Undè est illud Augustini: *amore petitur, amore quaritur, amore pulsantur. De moribus Eccles. c. 17. & alibi: Charitas ipsa gemit, Charitas ipsa orat.* Hinc inferre licet illud ejusdem in Epist. 121. ad Probam: *In ipsâ ergo Fide, Spe & Charitate continuatò desiderio semper oramus.* Prædictam conclusionem, quâ ex fide semper vivendum dicimus, probant illa Scripturæ Sacræ loca, ex quibus constat vivendum esse ex Christo, manendo in illo sicut palmes in vite; vivendum esse secundum Christum, intuendo illum tamquam vitæ nostræ idæam; vivendum esse Christo tamquam fini, in quem nostra dirigamus, Loca sunt: *Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Jo. 15. Item, ego sum via. ib. 14. Et generatim quibus Christus dicit quòd debeamus ipsum sequi. Denique: Pro omnibus mortuus est Christus, ut & qui vivunt jam non sibi vivant, sed illi qui pro ipsis mortuus est & resurrexit. Cor. 2. c. 5. Eidem nostræ conclusioni favet illud B. Iob. *Militia est vita hominis super terram*: nam in istâ (ut significat modus loquendi) continuâ pugná, hæc est victoriâ quæ vincit mundum, fides nostra. 1. Ioan. 5. In eadem jubemur adversario nostro diabolo resistere fortes in fide. 1. Pet. 5. & prout monet Ephesios Apost. *in omnibus sumere scutum fidei.* Ephes. 6. Probatur etiam dicta nostra conclusio vel ex hoc solo, quòd homo Christianus debeat semper vivere secundum Maximas Evangelii; ac proindè morali quodam modo loquendi, semper credere maximas Evangelii. Ex his omnibus manifestè sequitur non posse admitti doctrinam illo-**

rum, qui existimant sufficere, si actus fidei exerceatur semel, quater, decies, aut vigesies in anno. Nec subsistere doctrinam illius, qui in nuperis Theſibus anno 1683. defensis, contentus fuit si actus fidei *sapius* in vita repetatur: prout non subsistit illa, secundum quam eidem sufficit, si *sapius* in vita amor Dei prædominans iteretur: nam si toto reliquo vitæ tempore liceat habere amorem creaturæ prædominantem, sive finem ultimum constituere in creatura; cur non licet semper? Et similiter si liceat aliquando vivere non ex fide, cur non semper? Præterea quomodo poterunt Christiani toties interesse ut oportet incruento Altaris Sacrificio sine fide in Christum, cujus passionem, & potissimum mortem hic commemorare & annuntiare jussum est? Quomodo, inquam, hoc poterunt Christiani adeò frequenter, si actus fidei non nisi semel in vitâ exerceatur;

CONCLUSIO SEPTIMA.

Ostenditur quod morali quodam modo loquendi semper vivendum sit ex fide Christi ut salvantis per sua merita.

Manifestum est imprimis ex multis Scripturæ locis quod Deus nos benedixerit omni benedictione spiritali *in Christo*, ita ut sine Christo nihil, quod nimirum salutare sit posimus facere; constat, inquam, non esse aliud sub celo nomen datum hominibus in quo oporteat nos salvos fieri. 2. Manifestum est, quòd sicut iis qui in deserto morſi erant à serpentibus ignitis non sufficiebat quòd serpens æneus esset exaltatus, sed oportebat in illum aspiciere; ita iis qui ab infernali Serpente læsi sunt non sufficit quòd Christus sit exaltatus in Cruce, sed necessarium est ut in Christum sic exaltatum suspiciant per fidem: *Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut omnis qui CREDIT in eum non pereat, sed habeat vitam æternam.* Joan. c. 3. Hinc S. Petrus non solum dixit nos emptos esse pretioso sanguine quasi Agni immaculati; 1. Petr. c. 1. sed insuper dicit omnia quæ ad vitam & pietatem, donata nobis esse PER COGNITIONEM ejus. 2. Petr. c. 1. Conformia hæc sunt præcipuo argumento Epistolæ ad Romanos, quod est docere gratiam & justitiam non haberi nisi ex Deo, & per fidem meritorum Christi. *Justitia Dei*, inquit Rom. 3. PER FIDEM Iesu Christi. Et ibidem: *justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem quæ est in Christo Iesu, quem proposuit Deus propitiationem PER FIDEM in sanguine ipsius.* Superest ut jam tertio loco ostendamus quòd illa cognitio Christi, sive fides in Christum debeat, morali quodam modo loquendi, semper haberi. Posset fortassis hic servire, quòd qui non vivunt ex fide Christi, ut patuit in Judæis, proni sint in Pelagianismum, ex quo (nimirum Pelagianismo) nascitur quòd *ignorantes Dei justitiam & suam quærentes statuere, justitia Dei non sint subjecti.* Hoc verò uti semper cavendum, ita Pelagianismus semper cavendus; ac proinde hoc titulo saltem periculosum est non vivere ex fide Christi, juxtà moralem quemdam loquendi modum. Si hæc ad probandum quod sic semper vivendum sit ex fide Christi, non in omni rigore sufficere existimes, en aliud argumentum: omnis gratia, & quidquid ad salutem spectat, ut patet ex antedictis, petendum est in nomine Salvatoris, & prout habent Collectæ Ecclesiæ, petendum est *per Dominum nostrum Iesum Christum*; ergò omnis gratia petenda & expectanda est per merita Christi: ergò sicut semper orandum per merita Christi, ita morali quodam modo loquendi, semper credendum in Christum merentem, ut gratia Christi ex meritis Christi per fidem in Christum impetretur. Quæ hæc conclusione dicta sunt probant quòd oporteat, moraliter loquendo, semper credere in Christum ut salvantem per merita. Facile etiam est ex iis quæ anteriori Conclusionem dicta sunt colligere quòd aliis insuper titulis fides in Christum sit semper morali quòdam modo loquendi, exercenda: illic enim ostensum est, semper esse vivendum ex Chri-